Державна фіскальна служба України
Університет державної фіскальної служби України
Науково-дослідний інститут фіскальної політики

ПРОТИДІЯ МІНІМІЗАЦІЇ СПЛАТИ ПОДАТКІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПРАКТИКА УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
ІІ науково-практичного
круглого столу

16–17 травня 2019 р.
м. Ірпінь

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ПРОТИДІЯ МІНІМІЗАЦІЇ СПЛАТИ ПОДАТКІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПРАКТИКА УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
ІІ науково-практичного круглого столу до Дня науки

(м. Ірпінь, 16–17 травня 2019 р.)

Ірпінь
2019

ЗМІСТ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ 9

Koren Nataliya
METHODICAL PRINCIPLES OF ESTIMATION OF FISCAL RISKS IN THE TRANSFORMATIONAL SHIFTS 9

Батрак Тетяна Станіславівна
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ 12

Білецька Ганна Миколаївна,
Ковтунович Наталія Леонідівна
СЕРВІСНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЛАТНИКІВ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ ПРОТИДІЇ МІНІМІЗАЦІЇ СПЛАТИ ПОДАТКІВ 15

Блищик Наталія Вікторівна
МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ 17

Борейко Наталія Миколаївна
ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА ВИЯВЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ 22

Борзенко Олена Олександрівна,
Литвин Михайло Миколайович
МАНІПУЛЯЦІЯ ДЕРЖАВНИМИ ПОДАТКАМИ – СТИМУЛЮВАННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ 27

Брехов Сергій Сергійович,
Коротун Володимир Іванович
ФОРМУВАННЯ ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НЕДОТРИМАННЯ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ НОРМ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ 32

Ватагович Михайло Іванович
СУЧАСНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДТРИМКИ ВИРОБНИКІВ 37

Гороховець Євген Вікторович,
Бундак Марія Миколаївна
АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ 40

Грушко Наталія Сергіївна
СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ В ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ 44

Дейнека Вікторія Феліксівна,
Шавло Ірина Анатоліївна
УПРОВАДЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ В ОРГАНАХ ДФС ЯК СКЛАДОВА РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ 50

Долгий Олександр Андрійович,
Долгий Олександр Олександрович,
Мудряк Тамара Олександрівна
ВІТЧИЗНЯНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ 53

Єфіменко Людмила Леонідівна
ПОДАТКОВА МЕДІАЦІЯ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ США, НІМЕЧЧИНИ, КАНАДИ 58

Жданова Віта Петрівна
ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ ЩОДО КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ У ПРАКТИЦІ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ 61

Задорожня Ліна Адамівна
ДОСВІД ШВЕЦІЇ З УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ РИЗИКАМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ 65

Заяц Віктор Віталійович
ЗАПОБІГАННЯ БЕЗПІДСТАВНОМУ ЗАСТОСУВАННЮ ПРЕФЕРЕНЦІЙНОГО РЕЖИМУ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ: ВЕРИФІКАЦІЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ 68

Капітанець Світлана Володимирівна
ДОСВІД КИТАЮ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВАДЖЕННЯ БЕЗМИТНОЇ ТОРГІВЛІ 71

Кармаліта Марія Володимирівна
ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ БУДІВНИЦТВА, КОНСТРУКЦІЙНОГО ЧИ МОНТАЖНОГО ОБ'ЄКТА ЯК ПОСТІЙНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА: ПОЗИЦІЯ ОЕСР ТА ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВЦЯ 75

Коновалов Юрій Олександрович
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕДУР ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ПЕРЕМІЩЕННЯМ МОРСЬКИХ КОНТЕЙНЕРІВ ТА ДОДАТКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ДО НИХ 81

Кощук Тетяна Василівна
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЩОДО ПОРЯДКУ СПЛАТИ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ 84

Лисецька Неля Миколаївна
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПІДХОДИ ДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУЦІЇ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ У НОВОМУ ФОРМАТІ 87

Матійчук Олесь Віталійович
ПРОТИДІЯ УХИЛЕННЮ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ 90

Мовчун Світлана Вікторівна
ДО ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ПОДАТКОВИМИ РИЗИКАМИ 94

Молдован Ельвіра Степанівна
ЕЛЕМЕНТИ ПРОТИДІЇ МІНІМІЗАЦІЇ СПЛАТИ ПОДАТКОВИХ І МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ У СФЕРІ БЕЗМИТНОЇ ТОРГІВЛІ БОЛГАРІЇ 98

Нагорічна Ольга Степанівна,
Руда Тетяна Василівна
ОСОБЛИВОСТІ ТИМЧАСОВОГО ВВЕЗЕННЯ МОРСЬКИХ КОНТЕЙНЕРІВ ТА ДОДАТКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ДО НИХ 102

Несторишен Ігор Васильович,
Туржанський Віталій Анатолійович,
Бережнюк Іван Григорович
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ПОСТМИТНОГО КОНТРОЛЮ У ВІТЧИЗНЯНЕ МИТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО 105

Новицька Надія Володимирівна,
Хлєбнікова Інна Ібрагімівна
СВІТОВИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗА ВИРОБНИЦТВОМ ТА ОБІГОМ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ 108

Подік Іванна Іванівна
МЕДІАЦІЯ ЯК СПОСІБ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ..... 113

Проценко Олександр Ігорович
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЯВЛЕННЯ ТА ВІДСТЕЖЕННЯ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ У БРАЗИЛІЇ..... 117

Нагорічна Ольга Степанівна,
к.пед.н., с.н.с., заступник директора НДІ ФП
з наукової роботи – начальник НДЦМС,
Руда Тетяна Василівна,
к.е.н., с.н.с., провідний науковий співробітник,
НДІ фіскальної політики
Університету ДФС України

ОСОБЛИВОСТІ ТИМЧАСОВОГО ВВЕЗЕННЯ МОРСЬКИХ КОНТЕЙНЕРІВ ТА ДОДАТКОВОГО ОБЛАДНАННЯ ДО НИХ

Активізація зовнішньоекономічної діяльності вимагає пошуку оптимальних підходів до переміщення вантажів. Контейнерні морські перевезення на сьогодні користуються особливим попитом, оскільки є найдешевшими й характеризуються високим ступенем безпечності, що зумовлено обов'язковим страхуванням суден, які беруть участь у міжнародній діяльності. Особливо ефективними такі перевезення є при здійсненні змішаних або мультимодальних перевезень, унаслідок чого й досягається значне зниження витрат на перевезення, зберігання і перевалку вантажів. Єдиним недоліком при цьому є час їх очікування, що спричинено наявністю незмінних маршрутів та визначеної швидкості руху суден.

У міжнародному праві відносини, що стосуються обігу контейнерів, урегульовані ще з 1972 року відповідною Митною конвенцією ООН, основні положення якої були внесені до Конвенції про тимчасове ввезення 1990 року. Приєднавшись до Конвенції про тимчасове ввезення, Україна визнала свій намір імплементувати основні напрацьовані міжнародним досвідом стандарти у сфері митних процедур. Таким чином, на сьогодні одним із основних нормативно-правових актів, що регламентує питання контейнерних переміщень, є Конвенція про тимчасове ввезення (далі – Конвенція) та Додаток В.3 до неї, прийнята 26 червня 1990 р. у м. Стамбул.

Її положеннями визначено сутність категорії «контейнер» та додаткового обладнання до нього, особливості застосування режиму тимчасового ввезення та їх маркування.

Крім того, Конвенцією визначено сутність поняття «тимчасове ввезення», що трактується як митний режим, що дозволяє приймати на митну територію певні товари (у тому числі транспортні засоби), умовно звільнені від ввізного мита і податків, без застосування заборон чи обмежень економічного характеру на ввезення; такі товари (у тому числі транспортні засоби) мають ввозитися з визначеною метою і призначатися для подальшого вивезення у встановлений термін, та не зазнавати змін, за винятком нормального зниження їхньої вартості (амортизації) унаслідок їхнього використання [1].

Крім того, відповідно до глави II, статті 2 Конвенції, правом на тимчасове ввезення користуються серед переліку інших товарів контейнери, завантажені або не завантажені товарами, а також тимчасово ввезені додаткові пристосування та обладнання до них, які ввозяться для реекспорту окремо чи з іншим контейнером, або з метою вивезення з контейнером; частини, які ввозяться з метою ремонту контейнерів, на яких поширюється режим тимчасового ввезення згідно з положеннями Конвенції [1].

Відповідно до статті 4 цієї самої глави Конвенції для того, щоб можна було скористатися правами на пільги, що надаються Додатком В.3, на контейнери повинні бути нанесені позначення з дотриманням умов, визначених у Додатку II до цього Додатка [1].

Відповідно до статті 5 глави II Додатка В.3 право на тимчасове ввезення контейнерів надається без вимагання митного документа або гарантії. При цьому замість митного документа та гарантій на контейнери від користувача права на тимчасове ввезення можуть вимагатися такі письмові зобов'язання:

− надавати митним органам, на їхній запит, детальні відомості про пересування кожного контейнера, на який поширюється режим тимчасового ввезення, із зазначенням дати і місця надходження їх на територію тимчасового ввезення та вивезення з цієї території; або перелік контейнерів, супроводжуваний зобов'язанням щодо наступного вивезення,

− сплачувати таке ввізне мито та податки, які можуть вимагатися у випадку, коли не виконуватимуться умови, що регулюють тимчасове ввезення [1].

Також положеннями Конвенції визначено, що контейнери, завантажені або не завантажені товарами, а також додаткові пристосування та обладнання до них ввозяться в режимі тимчасового ввезення на термін до 6 місяців без оформлення додаткових митних документів. При цьому тимчасове ввезення контейнерів, а також додаткових пристосувань та обладнання до них здійснюється з повним умовним звільненням від сплати митних платежів та без надання фінансових гарантій їх вивезення, що, робить контейнерні переміщення ще більш популярними у сфері міжнародної торгівлі й спричиняє чимало зловживань.

Отже, варто зазначити, що трактування режиму тимчасового ввезення та особливостей його застосування щодо контейнерів у міжнародному законодавстві є досить чітким та нормативно врегульованим. Більшість із наведених положень повною мірою імплементовані й у вітчизняне митне законодавство, проте на практиці досить часто виникають питання їхнього застосування, особливо в частині, що стосується надання пільг в оподаткуванні або звільнення від митних платежів. Крім того, жодне з положень Конвенції, у тому числі Додаток В.3 до Конвенції, не передбачає вимог до виду додаткових

пристосувань та обладнання контейнерів, їх функціонального призначення, матеріалів чи технічних умов виробництва, строків експлуатації чи можливості одно- або багаторазового їх використання тощо. В Україні судова практика щороку поповнюється справами щодо оскаржень рішень митниць про відмову у митному оформленні додаткового обладнання до контейнерів. Зокрема, це стосується тимчасового ввезення флекситанків, які є невід'ємним додатковим обладнанням до контейнера при переміщенні рідких вантажів. До 2017 року в Україну ввозили порожні флекситанки, виконуючи доручення клієнтів, які на митницях оформлялися в режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від сплати митних платежів відповідно до ст. 105 Митного кодексу України.

На початку 2018 року виникають труднощі щодо ввезення такого обладнання. Зокрема, відмови аргументують тим, що транспортування комплектуючих для контейнерів не є частиною торговельної операції, і при цьому пропонується їх оформлення в інших митних режимах, тобто з оплатою 3 % суми митних платежів. Подібні ситуації виникають і щодо ввезення сепарацій. Крім того, досить нагальним і гострим на сьогодні є питання контролю за поверненістю контейнерів, який на практиці майже не здійснюється.

Усе це й зумовлює виникнення колізій, пов'язаних з оформленням тимчасового ввезення контейнерів та додаткового обладнання до них, з огляду на масштаби контейнерних перевезень й на обсяги надходжень до державного бюджету за рахунок митних платежів. Таким чином, з метою вирішення зазначених проблемних аспектів доцільно напрацювати механізм контролю за тимчасовим ввезенням морських контейнерів та додаткового обладнання до них і відповідного нормативного забезпечення.

Список використаної літератури

1. Конвенція про тимчасове ввезення від 26.06.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_472/print.